

Donald Trump vchází do Bílého domu

Výroky nastupujícího amerického prezidenta jsou natolik nejednoznačné a rozporuplné, že je těžké odhadnout jeho skutečné záměry.

TÉMA

str. 8–9

↻ CZK/EUR • 27,020/0,000 Kč ↻ CZK/USD • 25,329/+0,006 Kč ↻ PX • 925,93/+0,30% ↻ EURO STOXX 50 • 3288,58/−0,16% ↻ ZLATO • 1196,05\$/−1,54%

KOMENTÁŘ: JAK SE CHO VAT U STOLU S TRUMP EM / str. 14

Krátce

Pojišťovny by měly platit jen za léky, které zabírají

Farmaceutické firmy přicházejí s nabídkou, jak lépe financovat drahou inovativní léčbu, aby se k pacientům dostávaly novinky, a přitom se nezhroutilo zdravotnictví. Pojišťovny mají platit jen za takové přípravky, které skutečně zaberou. **str. 2**

Penta postaví kanceláře na pražském Smíchově

Miliardáři z investiční skupiny Penta už mají hotový projekt na nové kancelářské centrum v Praze 5. Do projektu nazvaného SmíchOff v Plzeňské ulici jen kousek od Anděla plánují investovat kolem pětadvaceti milionů eur. **str. 4**

V moři leží diamanty za miliardy dolarů

Suchozemská produkce diamantů začne podle odborných odhadů brzy klesat. Rostoucí poptávku po drahých kamenech může uspokojit těžba na mořském dně. **str. 6**

twitter.com/e15news

DONALD TRUMP:

Připravuji se na odjezd do Washingtonu. Cesta začíná a já budu velmi tvrdě pracovat a bojovat za to, aby pro vás byla skvělá.

Fanoušku, pošli peníze

BYZNYS str. 5

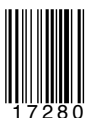
Na crowdfundingových platformách se loni vybralo zhruba

60

milionů korun, téměř o polovinu více než o rok dříve.

Foto: profimedia.cz

9 771803 454307 1 7 2 8 0

Zápisník
Pavla Otta

Zářící divočáci

Veterinární správa zjistila, že polovina odlovených divokých prasat ze Šumavy stále vykazuje nadlimitní hladiny radioaktivity. Je to tím, že žerou podzemní houbu jelenku obecnou, která záření kumuluje. Do půdy se dostalo po havárii v Černobyli, kterou – jak známo – komunisté zatajili. Všem, kterým se stýská po minulém režimu, lze vřele doporučit pokrmy ze šumavských divočáků.

U nejrozsáhlejšího českého pohoří ještě zůstaneme. Modrava postavila za několik milionů korun rodinný dům s garáží a za šest tisíc měsíčně ho pronajímá svému starostovi. Ten dosud bydlel v objektu Národního parku Šumava, s jehož vedením má napjaté vztahy. Hrozilo prý, že skončí na ulici. Taková pěkná sousedská...

Další poznámka je z hor na opačném konci republiky. Poláci chtějí společně s Čechy uspořádat v Krkonoších zimní olympiádu, skokanské můstky v Harrachově by podle nich zase ožily. Kromě astronomické sumy, kterou by hry spolky, je potíž v tom, že o záměru nikomu v Česku neřekli.

Poslanci rozhodli, že čeští vinaři musejí na lahve umísťovat logotypy s českou vlajčkou. Nevysvětlili přitom, proč se tato povinnost nevztahuje například na olomoucké tvarůžky. Nic proti zákonodárcům a českému a samozřejmě ani moravskému vínu. Ale ze syrečků opravdu nikdy nebolí hlava.

Protagonisté dne

Pavel SURÝ

GENERÁLNÍ ŘEDITEL SŽDC

SŽDC chce mít opravu fasády historické Fantovy budovy hotovu do roku 2021. Rekonstrukce vyjde na 730 milionů korun.

str. 3

Jan KLENOR

ZAKLADATEL ROKLENU

Skupina úspěšně nastartovala crowdfundingový projekt Fundlift.cz, ve kterém o peníze na rozjezd nežadají lidé, ale firmy.

str. 5

Reed HASTINGS

ŠÉF VIDEOPŮJČOVNY NETFLIX

Firma vykazala značný nárůst počtu předplatitelů, zisk jí i díky tomu meziročně vzrostl o rovnou polovinu.

str. 7

Peníze jen za funkční léčbu, chtějí výrobci léků

■ Do Česka se dostává evropský trend, který umožňuje rychlejší dostupnost inovativních léků pro pacienty a přitom nedochází k větší zátěži systému financování zdravotnictví.

Adéla Čabanová

Výrobci léků přicházejí s nabídkou, jak pomoci financování inovativní drahé léčby, aby se k pacientům dostávaly novinky, a přitom se nezhroutilo zdravotnictví. Systém má platit jen za přípravky, které skutečně zaberou.

„Budeme muset připravit schémata financování založená na výkonu přípravku. Tak, aby český zdravotnický systém platil jen za to, co funguje,“ uvedl výkonný ředitel Asociace inovativního farmaceutického průmyslu Jakub Dvořáček.

Vypadat to může tak, že výrobce slíbí, jak se zdraví

pacientů po nasazení přípravku zlepší. Pokud se to nevyplní, vrátí část peněz. Anebo bude pojišťovna hradit léky jen pro ty pacienty, u kterých bude po nasazení léčby prokazatelně zlepšení.

Senátorovi ČSSD

Janu Žaloudíkovi se nápad zamlouvá.

„Platit se má jen za léky, které léčí, žárovky, které svítí, sekačky, které sekají. Ne však za ty, z nichž léčí, svítí nebo sekají jen některé někdy, občas,“ uvedl ve svém komentáři ve Zdravotnickém deníku. „Chceme solidní ocenění produktu a jeho účinnosti. Je to především v zájmu udržitelnosti chodu zdravotnictví,“ dodal.

Inovativní cílené léky, které se podávají na vážné nemoci ve specializovaných centrech, polykají každoročně větší díl zdravotnického balíku. Zatím jde v Česku na inovativní biolo-

gickou léčbu zhruba 14 miliard korun ročně. Podle analýzy agentury iHeta jsou v přípravě ke schválení do roku 2020 léky za dalších 5,6 miliardy korun ročně.

„Jak roste počet přípravků, zvyšují se náklady. Ve výhledu několika let je ohrožena i stabilita zdravotnických rozpočtů v mnoha zemích EU,“ uvedl před časem na poslaneckém semináři Milan Krotký z VZP.

V Evropě už nyní

významně roste počet zemí, kde takové dohody fungují, což potvrzují i analýzy evropského sdružení výrobců léků. Již dříve uzavřela Všeobecná zdravotní pojišťovna s výrobci jednodušší dohody o tom, že celkové náklady na péči jejich přípravkem nepřesáhnou odhad. Jasná transparentní pravidla podobných dohod ale chybějí.

Zatím jde v Česku na inovativní biologickou léčbu zhruba

14

miliard korun ročně.

BOJ O KUŘÁKY

Foto: čtk

SENÁT SCHVÁLIL takzvaný protikuřácký zákon beze změn. Od konce května tak má platit absolutní zákaz kouření ve vnitřních prostorách restaurací, divadel či kin. Horní komora o přijetí normy rozhodla po téměř pětihodinovém maratonu argumentů pro a proti přijetí navržených opatření. Zákon o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek nyní dostane k podpisu prezident Miloš Zeman.

Krátce

Brabec se bojí o národní parky

Senátoři ve středu odhlasovali v novele zákona o ochraně přírody tak rozsáhlé a ničivé změny, že mohou znamenat konec národních parků v Česku. Uvedl to ministr životního prostředí Richard Brabec (ANO). Senátní návrh podle něj obsahuje například změny, které degradují národní parky jako nejceněnější chráněná území na výrazně nižší úroveň.

Systém EET eviduje tržby za 20 miliard

Do systému elektronické evidence tržeb se zapojilo přes 43 tisíc podnikatelů, ministerstvo financí v něm eviduje 119 milionů účtenek. Evidované tržby za prosinec dosáhly téměř 20 miliard korun, zatímco před rokem to bylo deset miliard. Rozdíl jsou tržby, které dříve nebyly přiznané, tvrdí Andrej Babiš (ANO). /čtk/

Fantova budova spolkne tři čtvrtě miliardy

■ Železničáři začínají po rozchodu s Grandi Stazioni od nuly, nepodařilo se jim projekt odkoupit.

Jan Šindelář

Správa železniční dopravní cesty spouští záchranu historické Fantovy budovy na pražském hlavním nádraží. Železničáři ovšem po nepřátelském rozchodu s italskou firmou Grandi Stazioni musejí začít zdoluhavým papírováním a získat stavební povolení. To přitom už Italové měli. „Chtěli jsme od Grandi Stazioni koupit projekt a stavební povolení, ale neuspěli jsme,“ řekl náměstek SŽDC pro správu majetku Tomáš Drmola.

Zahájení stavby je tak naplánováno na začátek příštího roku, za další čtyři roky by se secesní budova měla zaskvět v plné kráse. Pokud vše půjde hladce. Rekonstrukce bude rozdělena do dvou etap, celkové náklady železničáři odhadují na 730 milionů korun. Za několik posledních měsíců se tak odhady navýšily zhruba o dvě stě milionů.

Začnou fasádou a střechou. Letos v únoru chce SŽDC vypsat tendr na zhotovitele projektové dokumentace, vítěz bude muset zároveň zařídit vše potřebné pro získání stavebního povolení. Nový kabát by měla mít budova do roku 2021. V druhé etapě se dělníci pustí do interiérů, soutěž na projekt bude vypisána letos v dubnu. Časově se obě etapy prolouknou tak, aby vše bylo

hotovo v roce 2022. „Veškeré veřejně přístupné prostory budou uvedeny do původního stavu, ostatní prostory do nového stavu pro budoucí využití,“ doplnil Drmola.

Budoucí využití ale zatím není zcela jasné. Na nádraží by měl zůstat Drážní úřad, který tam dnes sídlí; Drmola by tam přitom rád viděl i další železničáře. V úvahu například připadá sestěhování zaměstnanců správy železnic z různých pracovišť. Využití budovy řešila i Grandi Stazioni, plánovala například food court. Stihla však zrekonstruovat pouze střední trakt, kam se jí podařilo sehnat nájemce kavárny. Prodlení v rekonstrukci, která měla být hotova do loňského října, pak firmu stála třicetiletý nádražní byznys. Správa

Foto: šžic

SECESNÍ NÁDRAŽÍ. Původní lesk by se Fantově budově měl po rekonstrukci vrátit do roku 2021. Snad je to již poslední termín.

železniční dopravní cesty odmítla termíny pro dokončení oprav prodloužit, Grandi Stazioni reagovala žalobou.

Fantova budova z počátku 20. století přestala sloužit pasažérskému ruchu koncem

sedmdesátých let, kdy vznikla nová výpravní budova s průčelím do Vrchlického sadů. Tu se podařilo Italům za 1,3 miliardy kompletně zrekonstruovat a zaplnit obchodníky.

Expátům se Praha vyplatí

Adéla Čabanová

Česká metropole patří mezi dvacet měst, kde čekají cizince po přestěhování nejnižší prvotní náklady. Je zde relativně levná doprava a stravování, naproti tomu nájem bytu jsou spíše drahé. Vyplývá to z indexu nákladů na přestěhování pro rok 2017, který zpracovala německá stěhovací služba Movinga.

Nejvyšší měsíční náklady čekají expaty v angolské Luandě, New Yorku, San Francisku, Curychu, Londýně a v Hongkongu. Žebříček 2017 Relocation Price Index ve vybraných 75 městech světa zmapoval náklady na stěhování a na první měsíc života

včetně nájmu bytu v centru města, telefonu, stravy a místní dopravy.

V Praze jsou prvotní měsíční náklady dvacáté nejnižší. V rámci Evropy je levnější život jen v sedmi městech, Bukurešti, Sofii, Rize, Budapešti, Varšavě, Aténách a v Tallinnu. Ve Varšavě potřebuje cizinec první měsíc o 145 eur méně než v Praze.

Mezi místa s relativně nízkými náklady vynesla Prahu zejména průměrná cena místní dopravy, která je desátá nejnižší ze 75 světových měst. A také cena stravování, která je patnáctá nejnižší.

Naproti tomu pokud dojde na srovnání měst od nejnižších nájmu, ocitá se

Praha až na 48. místě, tedy v dražší polovině. Průměrnou cenu měsíčního nájmu bytu o 35 metrech čtverečních v centru Prahy uvádí index bezmála 470 eur. Ve Varšavě stejně velký byt vyjde podle žebříčku na 376 eur, v Budapešti na 316 eur.

„Dá se očekávat, že v důsledku brexitu dojde ke stěhování velkého množství zaměstnanců bankovního sektoru z Británie do jiných evropských měst. Mezi faktory, které ředitelé bank budou muset vzít v úvahu, budou i náklady na stěhování. Proto budou studie, jako je tato, v příštích letech důležité,“ uvedl ředitel společnosti Movinga Finna Hansel.

Životní náklady v prvním měsíci a náklady na stěhování v eurech ve vybraných středoevropských městech

město	průměrný nájem bytu 35 m ²	zřízení telefonu	jídlo a pití	doprava	celkem náklady na první měsíc
13. Varšava	376,35	4,67	258,68	25,71	665,4
20. Praha	469,67	24,00	296,29	20,36	810,32
34. Berlín	605,84	32,02	444,97	86,48	1169,3
35. Vídeň	605,34	10,57	517,24	51,25	1184,4

Pramen Movinga.de

O rozvoji systému Ginis rozhodnou tendry

Na další rozvoj ekonomického systému Ginis bude Praha vypisovat jednotlivé veřejné zakázky. Pražští radní o tom včera rozhodli na mimořádném jednání. Dosud veškerou správu systému zajišťovala firma Gordic, nově má další čtyři roky poskytovat jen základní podporu. Město firmě smlouvy několikrát prodloužilo, dostalo za to pokutu od antimonopolního úřadu.

„Toto řešení nás po 25 letech zbavuje závislosti na jednom dodavateli a další rozvoj Ginisu bude probíhat formou otevřených soutěží,“ uvedla primátorka Adriana Krnáčová (ANO).

Opoziční Piráti postup kritizují. Firmy si podle nich reálně konkurovat nebudou, musejí být totiž součástí partnerské sítě, o jejichž členech však bude rozhodovat Gordic. /čtk/

Krátce

Praha 11 má nového starostu

Novým starostou Prahy 11 se stal dosavadní místostarosta Petr Jirava (ANO). Ve funkci nahradil Jiřího Štylera z Hnutí pro Prahu 11 (HPP 11). Rozhodli o tom včera zastupitelé. Dostal 24 hlasů v 45členném zastupitelstvu. Štyler byl odvolán loni v polovině listopadu.

Sportovní centrum nedostalo doporučení

Institut plánování a rozvoje nedoporučuje stavět u soutoku Vltavy a Berounky sportovní a relaxační centrum. Území na hranici Modřan a Komořan by mělo být ponecháno jako záplavové. Projekt by podle IPR mohl také negativně ovlivnit blízkou přírodní památku. /čtk/

Foto E15 Michael Tomáš

DVĚ MILIARDY. Penta nejenže postaví novou čtvrť na pražském Smíchově, ale koupila také někdejší pivovar v Nuslích. I tam vybuduje novou čtvrť. Má stát dvě miliardy korun, uvedl deník HN. „Podařilo se nám scelit tři hektary pozemků od tří nezávislých vlastníků,“ uvedl manažer Michal Nečasník. Cena se podle kvalifikačních odhadů mohla pohybovat mezi 150 a 400 miliony.

Penta zastaví šedivou část Smíchova

■ Marek Dospiva a spol. ze skupiny Penta rozšíří záběr svého realitního byznysu do lukrativní lokality pražského Anděla. Na volných parcelách tam chtějí stavět také další developéři.

Daniel Novák

Miliardáři z investiční skupiny Penta už mají hotový projekt na nové kancelářské centrum v Praze 5. V Plzeňské ulici jen kousek od Anděla vznikne na volném pozemku podle návrhu architektonického studia Bogle Architects. Investice do projektu SmichOff má činit zhruba

25 milionů eur. „Když půjde vše dobře, na konci léta začneme stavět,“ řekl realitní manažer Penty David Musil. Otevření se plánuje na přelom let 2018 a 2019. Projekt už má pravomocné územní rozhodnutí. Zbývá získat stavební povolení. Developer se už baví se zájemci o pronájem. Stavět ale začne, i když je předem neměl.

Nová budova nabídne deset tisíc metrů čtverečních kanceláří a pět set čtverečních metrů obchodů. Součástí areálu bude soukromý park. Jeho vznik souvisí s výrazně svažitém pozemkem. Výškový rozdíl mezi nejvyšší

a nejnižší částí parcely činí osmnáct metrů. „Nově modelovaný terén umožní vznik vnitroblokové zahrady, která nahradí neschůdný svah. Uživatelům poskytne prostor pro relaxaci a odpočinek během pracovních přestávek či firemních akcí,“ uvedla architektka Viktorie Součková z Bogle Architects.

Proluka, v níž bude Penta stavět, vznikla demolicí činžovních domů při stavbě Strahovského tunelu. Právě blízkost jeho portálu vedla projektanty k využití ekologických technologií v budově. „Horní část Smíchova je dnes z urbanistického po-

hledu roztržitém územím s dálniční křižovatkou, která zároveň přináší nadměrnou hlukovou a emisní zátěž. Výzvy pro nás architektky tak byly zejména ekologického charakteru. Budova musí chránit uživatele před negativními vlivy prostředí, zároveň nesmí situaci zhoršovat,“ dodala projektantka Viktorie Součková.

Vytápění z velké části zajistí tepelné čerpadlo, ke splachování se použije takzvaná šedá voda. Tak se nazývá odpadní voda ze sprch a umyvadel. Po filtraci a biologickém čištění se použije ke splachování. V objektu bude také dobíjecí stanice pro elektromobily. To vše Pentě umožní požádat o certifikaci Leed Gold.

Fotogalerie na E15.cz

Do projektu kancelářského centra SmichOff hodlá Penta vložit zhruba

25

milionů eur.

U Anděla budou stavět další developéři

Okolo pozemku Penty u smíchovské lokality Anděl jsou i další stavební parcely, na nichž se připravuje výstavba. Hned naproti má začít ještě letos na jaře stavba administrativního projektu Green Point, který financuje Alessandro Pasquale, majitel Karlovarských minerálních vod. Ještě blíže Andělu na rozhraní ulic Plzeňská a Kováků plánuje kancelářskou budovu podnikatel Michal Čamek, vlastník správce nemovitostí Centra. Rovněž tento projekt vzniká pod taktovkou projektantů z Bogle Architects.

Pražské letiště táhly lety do Británie a Francie

■ Na linkách do Velké Británie loni přepravila letadla z Prahy 1,7 milionu lidí, meziročně o jedenáct procent více.

Jan Šindelář

Letiště Václava Havla loni poprvé překonalo hranici třinácti milionů odbavených pasažérů, konkrétně tuto

metu k silvestrovské půlnoci překročilo o 75 tisíc cestujících. Meziroční nárůst činí 8,7 procenta. Padl tak rekord z roku 2008, kdy terminály prošlo 12,6 milionu lidí.

Překonání mety letiště oznámilo už den před Silvestrem, nyní přišlo s podrobnějšími údaji. Z nich mimo jiné vyplývá, že růst táhly především linky do Velké Británie a Francie. Na letech

do ostrovní země přepravila letadla 1,7 milionu lidí, meziročně o jedenáct procent více. To z Velké Británie činí z hlediska pražského letiště nejoblíbenější destinaci.

Francie je sice s 960 tisíci pasažéry v žebříčku až na pátém místě, vytáhl ji tam ale dvanáctiprocentní přírůstek – žádná jiná destinace tak nerostla. V první pětce figurují ještě Německo, Itálie

a Rusko. Jedině u Německa zájem poklesl, a to o šest desetin procenta.

Pokud jde o konkrétní města, vedou lety do Paříže, Moskvy a Amsterdamu. Právě nizozemská metropole si připsala největší nárůst poptávky, přes patnáct procent. K růstu přispěly i dálkové linky.

Co se týče letů do Severní Ameriky, poptávka vzrostla

o celých 54 procent. Dálný východ přitom zaznamenal nárůst o 44 procent. „V loňském roce letecké společnosti používaly na spojích do Prahy vůbec nejvíce velkokapacitních strojů za celou historii. Zejména ve třetím čtvrtletí výrazně vzrostla obsazenost letadel v porovnání s předchozím rokem,“ zdůraznil šéf letiště Václav Řehoř.

Lidé poslali na soukromé projekty desítky milionů

■ Ochota přispívat na projekty v rámci crowdfundingových serverů loni opět vzrostla. Nejúspěšnější záměry vynesly přes milion korun.

Dušan Kütner

Zhruba šedesát milionů korun loni poslala veřejnost lidem, kteří sháněli peníze na projekty. Mezi nejúspěšnější patří zahájení vydávání internetového deníku, vytvoření herního studia, záchrana leteckého speciálu TU-154, kterým přiletěli „zlatí hoši“ z olympiády v Naganu, či pomoc pacientům s nemocí ALS, na kterou mimo jiné zemřela překladatelka Dana Gálová nebo expremiér Stanislav Gross. Všechny tyto projekty získaly přes milion korun.

Na celkové částce se největší měrou podílí server Hithit.cz, jenž loni pomohl vybrat 39 milionů korun, o téměř polovinu více, než o rok dříve. Ne všichni ovšem uspějí – loni požadovanou částku vybralo 225 projektů, tedy každý druhý. „V našich

počátcích šlo zejména o hudební a kulturní projekty obecně, nyní se zvětšuje podíl sportovních a podnikatelských projektů. Nově se také objevilo více autorů, kteří úspěšně míří na cílové částky okolo milionu korun,“ říká projektová manažerka Hithit.cz Jana Ecksteinová.

Přes druhý největší server Startovač.cz poslali drobní investoři 18,4 milionu korun, meziročně o tři procenta méně. „Bylo o něco méně velmi úspěšných kampaní,“ podotkl za server Martin Brykner.

Kromě dvou hlavních hráčů také v posledních letech vznikly a vznikají i menší servery. Na platformě Nakopni.me tak loni téměř padesátka projektů získala celkem 430 tisíc korun.

„Už i u nás si lidé zvykají na tento způsob financování projektů. Navíc každý další úspěšný projekt se rozkřikne, a další lidé si tak založí svůj projekt,“ míní jednatel Roman Baroš.

Rostoucí zájem o způsob financování, kdy lidé nechtějí nebo nemohou žádat o peníze banku a obracejí

se na veřejnost, které se pak odvděčí nejrůznějšími dárky, zaujal i klasické investory. Skupina Roklen tak v květnu spustila projekt Fundlift.cz, ve kterém o peníze na rozjezd nežádají lidé, ale firmy. Odměnou za poskytnutí peněz bývají na rozdíl od serverů Hithit a Startovače dluhopisy nebo akcie dotyčné společnosti.

Od konce května, kdy server odstartoval, získalo jedenáct projektů 54 milionů korun. „Emitenti potvrzují, že kromě získání finančních prostředků jim emise významně pomáhají s rozvojem byznysu. Kampaně na Fundliftu na projekty upozorňují a přivádějí nové zákazníky,“ uvedl projektový manažer Radek Musil.

Server Hithit.cz loni pomohl lidem vybrat

39

milionů korun, téměř o polovinu více než v předchozím roce.

Nejúspěšnější crowdfundingové projekty (za rok 2016 v milionech korun)

	server	projekt	požadováno	vybráno	splněno (v procentech)
Echo Prime	Hithit	internetový deník	0,75	1,57	209
Velký přelet	Startovač	záchrana TU-154	0,4	1,22	305
Re-play	Startovač	nové herní studio	0,2	1,17	586
The Tap Tap	Hithit	divadelní představení	0,5	1,12	223
Alsa	Hithit	péče o nemocné s ALS*	1	1,11	111

*amyotrofická laterální skleróza

Pramen crowdfundingové servery

Hypoteční úvěry byly loni rekordní

Za celý loňský rok si lidé sjednali 114 550 hypotečních úvěrů, což je dosavadní maximum. Dosud byl rekordní rok 2015, kdy bylo sjednáno 104 639 úvěrů. Celkově si lidé půjčili 225,8 miliardy korun, předloni to bylo 190,42 miliardy. Vyplyvá to ze statistik společnosti Fincentrum.

Z objemů je patrné, že si klienti půjčovali čím dál vyšší částky. Nejvyšší průměrná hypotéka připadala na leden, činila 2 138 995 korun. K tomuto rekordu se pak přiblížila průměrná

výše hypotéky v listopadu i v prosinci, která pokaždé překonala hranici dvou milionů korun.

„Loňský rok nelze v hypotečních úvěrech nazvat jinak než rekordní. Během celého roku průměrné sazby devětkrát prohlubovaly historická minima Fincentrum Hypoindexu a před účinností nového zákona o spotřebitelském úvěru se podařilo sjednat hypoteční úvěry v objemu, na který se ještě před několika lety sbíraly čtvrt roku,“ uvedl analytik Fincentra Josef Rajdl. /čtk/

GO A REGIONTOUR

NA BRNĚNSKÉM VÝSTAVIŠTI začaly veletrhy cestovního ruchu Go a Regiontour, které přitahují čím dál více podnikatelů ze střední Evropy. Více vystavovatelů přijíždí ze Slovenska, Maďarska a Rakouska, do budoucna by jich mělo být více i z Polska. Akce potrvá do neděle.

Krátce

Oracle koupil českou firmu Apiary

Americký výrobce podnikového softwaru Oracle podepsal dohodu o převzetí české programátorské firmy Apiary. Hodnota obchodu se podle serveru iHNed.cz blíží sto milionům dolarů.

OKD má od bývalého vedení žádat miliardy

Management těžební společnosti OKD, která je od května v úpadku, obdržel od insolvenčního správce Lee Loudy výzvu, aby vymáhal od členů dřívějšího představenstva a dozorčí rady 2,8 miliardy korun. Škodu bývalí představitelé údajně způsobili, když schválili výplatu neúměrně vysokých dividend a předložili firmu.

Prodejce letenek Asiana utřil 3,6 miliardy

Společnost Asiana, která provozuje internetového prodejce letenek Letuška.cz, vloni zvýšila obrát z prodeje o zhruba 900 milionů korun na 3,6 miliardy korun. Společnost v Česku prodala téměř 295 tisíc letenek v celkové hodnotě 2,8 miliardy korun. V meziročním srovnání to představuje zhruba o sto tisíc letenek více. /čtk/

Na mořském dně leží diamanty za miliardy dolarů

■ Suchozemská produkce diamantů začne podle odborných odhadů brzy klesat. Rostoucí poptávku po drahých kamenech by však mohla uspokojit těžba na mořském dně.

Jan Stuchlík

Trh s diamanty se už za pár let dostane do bodu, kdy existující doly nebudou schopny nasycit rostoucí poptávku po nejtvrdějším z drahých kamenů. Analýza společnosti Bain & Company předpovídá, že zlom by mohl přijít už kolem roku 2019. Na základě plánů světových těžařů firma odhaduje, že v té době bude těžba vrcholit na úrovni 150 milionů karátů za rok. Do roku 2030 pak postupně klesne na 110 milionů karátů.

Nadějí pro diamantový průmysl je těžba na mořském dnu, kam před miliony let diamanty naplavily řeky. Největší naleziště se nachází na západním pobřeží Afriky u břehů Namibie a Jihoafric-

Foto: Debmair GR

DIAMANTOVÁ LOĎ. Speciální lodě těží usazeniny na mořském dně odsáváním nebo pomocí vrtů. Horninu na palubě protřídí a hlušinu vypustí zpět do moře.

ké republiky, kde by mohla řeka Orange vydat přes miliardu a půl karátů diamantů. Část namibijského dna, kde se může nacházet přes 80 milionů karátů diamantů, už od sedmdesátých let minulého století postupně prohledává diamantový gigant De Beers, který pro tento účel založil společný podnik s namibijskou vládou Namdeb. Pět lodí Namdebu ročně ze dna vytěží milion karátů. Letos na jaře se flotila rozšíří o další loď.

Na jihoafrické dno se těžaři pustili až po roce 2010. „Podmořská těžba pro nás

představuje velkou příležitost, budeme ji dál rozvíjet,“ říká šéf státní jihoafrické společnosti Alexkor. Zatím nevyužívané jsou zásoby u severoaustralských břehů. Britský Seabed Resources pak uvažuje o průzkumu dna u Havajských ostrovů.

„U diamantů se v dlouhodobém horizontu očekává růst cen. Kromě rostoucí světové poptávky a snižující se výtěžnosti suchozemských dolů je důvodem i skutečnost, že získat licenci pro podmořskou těžbu je složité. Rozsah podmořské těžby budou ve velké míře limitovat

ekologické aspekty i vyjednávání se státy,“ komentuje situaci na trhu Alojz Ryšavý, majitel firmy ALO diamonds, který obchoduje s diamanty na světových burzách již více než 20 let.

Motivace k podmořské těžbě bude velká. Vodní transport do moře na vzdálenost stovek kilometrů přežily jen ty nejdolnější kameny. Proto přes 90 procent kamenů má kvalitu drahokamu. Pro srovnání z celosvětové těžby se v kvalitě drahokamu získá zhruba 70 procent diamantů. Karát vytěžený Namdebem z moře má hodnotu

Z pevniny až do moře

Většina dnes využívaných ložisek diamantů v jižní Africe vznikla před 80 až 90 miliony let. Během následujících desítek milionů let vodní eroze ložiska rozrušila a voda postupně odplavila k západnímu pobřeží Afriky horninu až do hloubky přes tisíce metrů. S ní vzala i diamanty, jejichž původní množství se odhaduje na tři miliardy karátů. Část zůstala v povodí řeky Orange, část diamantů s narušenou strukturou voda zničila. Do moře se dostaly jen ty nej kvalitnější kameny, které podél pobřeží roznesly mořské vlny.

zhruba 600 dolarů, zatímco kameny z povrchového dolu Jwaneng, který také provozuje De Beers, se prodávají v průměru za 250 dolarů za karát. Marže těžařů by tak díky podmořské těžbě mohly zůstat i nadále vysoké. Už teď se hodnota mezi 24 až 26 procenty pohybuje na pětinašobku marží z výroby diamantových šperků.

Kurzovní lístek ČNB

Platnost od 19. 1. 2017

Země	Množství	Kurz
Austrálie	1	19,146
Čína	1	3,691
Dánsko	1	3,634
EMU	1	27,020
Chorvatsko	1	3,592
Japonsko	100	22,107
Kanada	1	19,072
Maďarsko	100	8,761
Norsko	1	2,994
Polsko	1	6,179
Rusko	100	42,505
Švédsko	1	2,830
Švýcarsko	1	25,189
Turecko	1	6,631
USA	1	25,329
Velká Británie	1	31,221

Akcie na pražské burze

19. 1. 2017

Název	Kurz [Kč]	Změna [%]
CETV	66,60	2,62 %
ČEZ	428,40	1,20 %
Erste Bank	765,80	-0,64 %
Fortuna	90,20	0,95 %
Kofola	405,00	5,19 %
KB	885,00	-0,19 %
Moneta	80,50	0,62 %
O2 CR	268,50	-0,22 %
Pegas	803,40	2,87 %
Philip Mor. ČR	13 297,00	-0,23 %
TMR	655,00	0,00 %
Unipetrol	181,60	-0,22 %
VIG	608,80	0,88 %
Celkový objem (v tisících korun)	506 670	

Krátce

Gazprom překvapil analytiky

Ruský Gazprom se ve třetím čtvrtletí vrátil k zisku a překonal očekávání analytiků. Zisk za tři měsíce do konce září činil 102,2 miliardy rublů (43,7 miliardy korun) ve srovnání s loňskou ztrátou dvě miliardy rublů.

IEA zvýšila odhad růstu poptávky po ropě

Světový trh s ropou se stává napjatějším, jak investoři čekají, zda se naplní slíbené snížení těžby kartelu OPEC. Tvrdí to Mezinárodní agentura pro energii, která zvýšila odhad růstu poptávky po ropě za loňský rok o 110 tisíc barelů za den na 1,5 milionu barelů za den.

Credit Suisse se vyplatí miliardami

Švýcarská banka Credit Suisse formálně završila dohodu s ministerstvem spravedlnosti USA na urovnání obvinění z nekalých praktik při prodeji hypotečních cenných papírů. Banka v rámci dohody zaplatí 5,3 miliardy dolarů (137 miliard korun). /čtk/

Netflix potěšil investory

■ Akcie Netflixu vzrostly před zahájením obchodování na mimoburzovním trhu o více než šest procent.

Arsen Lazarevič

Čtvrtletní výsledky největší on-line videopůjčovny na světě, amerického Netflixu, byly velkým překvapením pro analytiku. Tržby meziročně vzrostly

o 36 procent na 8,3 miliardy dolarů. Meziroční zisk vzrostl dokonce o rovnou polovinu. Netflix také působí

v Česku, kam vstoupil v lednu minulého roku. Celkově je služba dostupná ve 190 zemích světa. „Motorem růstu společnosti byl přírůstek nových uživatelů. Těch Netflix přidal celosvětově 7,05 milionu, zatímco analytici očekávali pouze 5,2 milionu. I ve vyjádření za celý rok firma prudce rostla,“ uvádí Pavel Ryska, analytik J&T Banky. Akcie firmy zareagovaly růstem o více než sedm procent.

Analytici však před investicí do společnosti varují

a upozorňují na rostoucí konkurenci. Poukázal na ni také management Netflixu.

„Konkurence je zejména ze strany Amazon Prime Video a YouTube, ale také nových hráčů jako Apple, Hulu nebo BBC. Růst samozřejmě ohrozit může, a právě proto Netflix silně investuje do vlastního originálního obsahu,“ uvádí Ján Hladký, analytik Patria Finance s tím, že výdaje na obsah mají dosáhnout v roce 2017 celkem až sedm miliard

dolarů. „Tyto výdaje ale tlačí na již zmiňované zadlužení

a do budoucna tak existují dva scénáře – vyšší předplatné nebo méně vlastního originálního obsahu,“ dodává.

Ryska zase upozorňuje na nadhodnocený kurz akcií. „Poměr ceny akcie a očekávaného zisku na akcii letos je více než sto. Zásadní podle mne bude, jestli Netflix vyroste do bodu, kde se již masivní investice do vlastní tvorby začnou vyplácet. Zatím tomu tak není. Jen letos by měl Netflix proinvestovat do nových filmů o dvě miliardy dolarů více, než vydělá. Firma tedy musí spoléhat na nové úvěry či další peníze od akcionářů,“ poukázal Ryska.

Netflix vykázal třetinový nárůst tržeb na

8,3

miliardy dolarů.

Foto Reuters

TISKÁRNÝ POJEDOU DÁL. ECB je připravena dál posílit program nákupu evropských dluhopisů.

ECB podpořila spekulanty na zhodnocení koruny

■ Společná měna během necelé hodiny oslabila o více než půl procenta, do března může padnout na úroveň dolaru.

Jaroslav Bukovský

Ještě více spekulantů na růst koruny očekávají ekonomové po čtvrtletním zasedání Evropské centrální banky. ECB s odkazem na nedostatečný růst cen v eurozóně potvrdila další tisk peněz ve stejné intenzitě jako doposud, zpřísnění měnové politiky zatím není na pořadu dne. Pro zahraniční kapitál mířící do Česka to znamená rozšíření potenciálu pro posílení

tuzemské měny. „Velmi uvolněná měnová politika je nadále zapotřebí,“ dodal guvernér ECB Mario Draghi. „Pokud se ekonomický výhled zhorší, jsme připraveni posílit program nákupů aktiv z hlediska objemu i trvání.“ ECB nakupuje každý měsíc dluhopisy zemí eurozóny v objemu 80 miliard eur. Už dříve banka avizovala, že od dubna tisk peněz zvolní o dvacet miliard.

„Krok ECB může v očích investorů ztraktivnit korunu. Ta by ke konci kvartálu spolu s blízcím se koncem závazku ČNB mohla zažít

výraznější příliv spekulativních peněz,“ soudí hlavní ekonom Patria Finance Jan Bureš. Sázky na růst eura totiž opadly. Jen během necelou hodinu trvající konference ECB propadlo euro vůči dolaru o 0,6 procenta.

Pokračující pumpování peněz ECB do ekonomik eurozóny může srazit v závěru prvního čtvrtletí hodnotu eura na úroveň dolaru. „Politika ECB se odrazí i ve vývoji kurzu eura vůči americkému dolaru. Zatímco do března letošního roku očekáváme postupné oslabování eura až na paritu, po březnovém oznámení ECB by se tento trend měl otočit,“ soudí ekonomka Komerční banky Jana Steckerová.

PETR ČECH

Už v pátek
v deníku
Sport

Sport
MAGAZÍN

10 LET OD DNE, KDY SE VRÁTIL
K FOTBALU PO HOROROVÉM ZRANĚNÍ

Trump přichází do Bílého domu

■ **Donald Trump** vystupoval během kampaně i přechodného období natolik nejednoznačně a výroky z jeho týmu zněly často tak rozporuplně, že je **těžké odhadnout** jeho skutečné záměry. Nečitelnost nového šefa Bílého domu je v každém případě nepříznivým signálem **pro evropské země**, jejichž bezpečnost je se Spojenými státy úzce svázána. Doma je Trumpova pozice poměrně vratká a **příliš se nečeká**, že by dokázal překlenout propast mezi svými příznivci a odpůrci. Odpovědi na tyto otázky dají až dny, jež se začínají počítat dneškem. **Trump přichází do Bílého domu.**

Karolína Flaszová

„Trump bude zřejmě prvním moderním americkým prezidentem, který přichází do úřadu s větším veřejným nesouhlasem než podporou,“ napsal pro Washington Post harvardský profesor Lawrence Summers. Podle agentury Gallup schvaluje jeho počínání 44 procent Američanů, před nástupem Baracka Obamy v roce 2009 to bylo 83 procent, v případě George Bushe v roce 2001 pak 61 procent.

PRVNÍ KROKY

Navzdory Trumpově nepředvídatelnosti není o některých jeho brzkých krocích pochyb. Ještě před inaugurací zahájil tažení za zrušení Obamovy velkolepé zdravotnické reformy. Nastupující nejvyšší činitel země zatím bez jakýchkoli detailů sdělil, že místo toho plánuje jakési „pojištění pro všechny“. Objevují se názory, že jedním z jeho prvních kroků by mohlo být také seškrtnání rozpočtu na mezinárodní rozvojovou pomoc, čímž může bezbolestně ukázat, že myslí především na Američany.

Aby však uspokojil naděje svých příznivců, bude muset učinit mnohem více. Trump

jim chce naservírovat ambiciózní daňovou reformu. Je ale otázka, zda se na ní zcela shodne s republikány, kteří ovládají Kongres. Předpokládá se, že navrhované změny v kombinaci s plánovanými investicemi do infrastruktury budou mít velmi negativní dopad na rozpočet. Někteří experti přitom pochybují o tom, že Trumpova politika zajistí slibovaný hospodářský růst.

BEZ RUKAVIČEK

Radikální kroky se od Trumpa čekají v oblasti imigrace. V tuto chvíli ale není jasné, jestli bude prosazovat kontroverze vyvolávající

registr muslimů. Vzhledem k rezervovanému postoji některých předpokládaných členů kabinetu se má spíše za to, že s ním nebude chvátat. Z nedávné tiskové konference nicméně vyplynulo, že vyčkávat nehodlá se stavbou zdi na mexické hranici. Mexiko přitom irituje svým lpěním na tom, aby za ni zaplatilo.

Napjaté se očekává, zda bude Trump i po inauguraci zastávat tak razantní postoj vůči Pekingu a jeho hospodářské politice. Nedávno dokonce pohrozil, že by USA mohly přestat praktikovat politiku jedné Číny. Média asijské velmoci podotkla, že si Trump vytahováním

tchajwanské karty zahrává s ohněm. „Peking nebude mít jinou možnost než si sundat rukavice,“ varoval list China Daily. Vlivný čínský státní deník Global Times byl konkrétnější: pokud Trump s Čínou zahájí obchodní válku, mohly by se stát prvními terčí odvety americký výrobce letadel Boeing a americké zemědělské výrobky.

Na tvrdší jednání ze strany Washingtonu se musejí připravit i Kuba a Írán, Izrael naopak může doufat v jeho větší náklonnost.

RUSKÝ OTAZNÍK

Především Evropu bude silně zajímat přístup nové

administrativy k Moskvě. Spekulace o sympatiích Trumpa k prezidentu Vladimíru Putinovi dostaly nový rozměr po nařčeních ruských hackerů z ovlivňování voleb. V této atmosféře se názory na Kreml staly velmi důležitými body senátních slyšení hned několika členů Trumpova týmu.

Je možné, že se prezident pod tímto drobnohledem pokusí najít k Rusku vyvážený přístup, zahrnující užší spolupráci v boji proti globálnímu terorismu. Nelze však vyloučit, že bude pro část republikánů vůči Moskvě shovívavý až příliš. Jestřábové uvnitř strany v každém případě plánují radikálně zvýšit armádní rozpočet, což by nakonec mohlo vyústit spíše v americko-ruské závody ve zbrojení.

Evropské země nejen v souvislosti s ruskou hrozbou znepokojují také Trumpovy pochybovačné výroky o NATO. Podle něj je Severoatlantická aliance zastaralá a rád zdůrazňuje, že velká část spojenců neplatí za ochranu tolik, kolik by měla. Nedávné senátní slyšení předpokládaného ministra obrany Jamese Mattise naopak členy paktu povzbudilo. **NÁZORY str. 14**

Foto Reuters 7x

Globálně důležité muži Trumpem navržené vlády

Mike Pence (57),
viceprezident

Příznivec hnutí Tea Party se během kampaně vyslovil pro budování protiraketového štítu ve střední a východní Evropě. Není ale jasné, zda svá stanoviska od té doby nezměnil. Média si totiž všimla, že v zahraniční politice uhýbá od linie, kterou razil jeho šéf. Uvedl kupříkladu, že by Spojené státy měly na ruské provokace reagovat z pozice síly. Jiný pohled než Trump měl i na konflikt v Sýrii.

Michael Flynn (58),
poradce pro
otázky národní
bezpečnosti

Vysloužilý důstojník americké armády, který byl v letech 2012–2014 šéfem vojenské rozvědky DIA, je zastáncem bližších vztahů s Moskvou. Nedávno se objevily informace, že je v častém kontaktu s ruským velvyslanecem v USA Sergejem Kisľjakem. Za hlavní hrozbu pro Spojené státy považuje islámský terorismus, samotný islám v minulosti označil za rakovinu.

Rex Tillerson (64),
ministr
zahraničí

Bývalý šéf firmy Exxon Mobil je patrně nejkontroverznější Trumpovou volbou. Jeho schválení Senátem není jisté, výhrady k němu má i několik republikánů. Tillerson během slyšení v senátním zahraničním výboru dostal nepříjemné otázky týkající se jeho názorů na Rusko či změny klimatu. Anexi Krymu označil za protiprávní a závazek společné obrany v případě napadení člena NATO za neporušitelný.

Vysloužilý generál námořní pěchoty se zkušenostmi z Afghánistánu a Iráku se během slyšení před senátním branným výborem vyjádřil pro spolupráci s Ruskem, zároveň však uvedl, že pro USA představuje z mnoha důvodů hrozbu. Podotkl, že se Kreml snaží rozdělit NATO, a alianci vyjádřil jednoznačnou podporu. Předpokládá se, že bude senátory hladce schválen.

James Mattis (66),
ministr
obran

Wilbur Ross (79), ministr obchodu

Významný investor je zastáncem ochrany domácích producentů, časopis The Economist mu dokonce dal nálepku „Pan Protekcionismus“. Je jedním z architektů Trumpovy obchodní politiky. Řadu amerických potíží podle něj způsobily regionální obchodní dohoda NAFTA a vstup Číny do WTO. Chce zahraniční partnery přimět k tomu, aby kupovali více amerického zboží. Jeho šance na schválení jsou slušné. /kaf/

KLAN. Už při Trumpově jmenování kandidátem na prezidenta napochodovala na republikánskou konferenci v New Yorku valná část jeho rodiny. Zleva Donald Trump jr. a jeho manželka Vanessa Haydonová, magnát a kandidát drží za ramena druhého syna Barrona, po své levici má manželku Melanii, nad dalšími ratoletmi je zeť Jared Kushner a pak dcery Ivanka a Tiffany.

Hlava státu bude naslouchat rodině

Rozsáhlý rodinný klan Donalda Trumpa zahrnuje řadu úspěšných osobností. Mediálně nejvýraznější z nich zřejmě dosud byla jeho dcera Ivanka, bývalá modelka a podnikatelka. Po volbách se objevily spekulace, že by se mohla stát velvyslankyní v Tokiu. Nakonec však přinejmenším prozatím žádnou formální funkci nezíská, to však zdaleka neznamená, že nebude mít na dění vliv.

Její manžel Jared Kushner, jenž se stejně jako ona angažoval v Trumpově volební kampani, bude nyní svému tchánovi radit oficiálně. Šestatřicetiletý byznysmen, který dosud podnikal zejména v realitách, bude zřejmě mít v Bílém domě širokou působnost. Stoupenec ortodoxního judaismu by se měl angažovat v mírovém procesu na Blízkém východě, patrně se bude zabývat i obchodními smlouvami. Podle médií nebude brát za své služby plat. Jeho výběr i tak vzbudil pozdvižení a úvahy, zda není v rozporu se zákonem proti nepotismu.

Úloha Kushnera společně se stěhováním rodiny do Washingtonu vzbuzuje spekulace, že by Ivanka částečně mohla hrát v Bílém domě úlohu první dámy. Podle médií by měla dostat kancelář ve východním křídle reziden-

Ivanka, Jared a Don junior jsou vlivnější než kterýkoli člen kabinetu, cituje The Washington Post přítele nového prezidenta USA.

ce, která byla v posledních dobách vyhrazena manželkám prezidentů. Trumpova současná žena Melania zatím zůstává v New Yorku, aby tam jejich desetiletý syn mohl dokončit školní rok. „Ivanka, Jared a Don junior (Ivančin starší bratr Donald) jsou vlivnější než kterýkoli člen kabinetu,“ popsal listu The Washington Post důležitost blízkých příbuzných nového šéfa Bílého domu jeho nejmenovaným přítelem.

Na podzim se také objevily úvahy o tom, že by se velvyslankyní v Praze mohla stát první žena nastupujícího prezidenta Ivana. Čekání na to, zda se zlínská rodačka do Česka skutečně vypraví, však může nějaký čas trvat. Washington bude patrně přednostně nahrazovat politické velvyslance na svých strategických ambasádách. /kaf/

Trosky lavinou strženého hotelu vydaly první oběti

■ Otřesy půdy a nebyvalé přívaly sněhu těžce zkoušejí Itálii.

Eliška Kubátová

První čtyři mrtvé našli během včerejška záchranáři v troskách hotelu Rigopiano na úpatí italského pohorí Gran Sasso, který zasypala lavina utržená středním zemětřesením. Záchranářské práce komplikuje ohromné množství sněhu.

Od středy se tu pohřešuje 25 lidí, mezi kterými je sedm členů personálu. První dva přeživší, které záchranáři našli před budovou obklopené popadanými stromy, vrtulník dopravil do nemocnice. Jeden trpí podchlazením. Mezi pohřešovanými jsou i cizinci. V zasypané budově byli tři Rumuni a podle italských médií také Němci a Švýcaři. Většinu pohřešovaných však tvoří Italové. „Je tu mnoho mrtvých,“ míní šéf záchranářů Antonio Crocetta.

„Jsem naživu, protože jsem právě vycházel pro něco do auta. Viděl jsem padat horu,“ řekl podle agentury ANSA Giampaolo Parete, který byl v hotelu jako host.

OSUDNÉ MINUTY. Hosté italského hotelu Rigopiano měli v okamžiku pádu ničivé laviny sbalené kufry a chystali se jej opustit. Museli ale počkat, dokud sněžný pluh neodstraní sníh z přístupové cesty.

V troskách však zůstali dva jeho synové a manželka. „Ocitl jsem se pod sněhem, ale podařilo se mi dostat se ven. Auto zavaleno nebylo, počkal jsem v něm, až přišla pomoc,“ sdělil v nemocnici osmatřicetiletý Parete.

Nepřízní živilu jsou však postiženy tisíce lidí ve střední části italských oblastech Marche, Abruzzo, Lazio a Molise. Stát ani místní samospráva nestíhají lidem v místech zasažených zemětřesením a nezvykle silným sněžením pomáhat.

Někteří obyvatelé si stěžují, že jsou už několik dní odříznuti od světa a záchrana v nedohlednu. Šéf italské civilní obrany Fabrizio Curcio se silící kritice brání. „Úřady čelí dvěma mimořádným událostem, přičemž každá z nich samostatně by způsobila velké potíže,“ připomíná. Sněhem odříznutým lidem poradil, aby zůstali doma, jsou-li v bezpečí. V oblastech zasažených zemětřesením by naopak měli domy opustit. „Sladit tyto dvě věci je krajně obtížné,“ dodal Curcio.

Televize Sky TG24 hovořila s Daianou Nguyenovou z provincie Teramo, podle níž hotel zavalený lavinou není jediný, kdo v Itálii potřebuje záchranáře. „Nás opustili všichni. Měli poslat armádu, ale přijelo 40 mužů s lopatami. My přitom potřebujeme těžkou techniku,“ řekla žena, podle níž jsou v její vesnici lidé zablokováni sněhem a bez elektřiny už čtvrtý den. V Teramu se včera podařilo před podchlazením zachránit několikaměsíční dítě a devět dospělých. **Vice INFO.cz**

Krátce

Lavrov pozval do Astany i Američany

Rusko pozvalo na syrské mírové rozhovory také USA. Řekl to ruský ministr zahraničí Sergej Lavrov. Rozhovory mají začít v kazanské Astaně 23. ledna a proti americké účasti vznesl námitky Írán, který jedná s Ruskem a Tureckem zprostředkovatel. Pozvánku na jednání dostal i zmocněnec OSN.

Gabriel chce sledovat AfD kontrarozvědkou

Německý vicekancléř Sigmar Gabriel navrhuje, aby německou protiimigrační stranu Alternativa pro Německo (AfD) sledovala tajná služba. Reaguje tak na hojně výroky představitel AfD Björna Höckeho, který vyjádřil nelibost nad přítomností památníku holokaustu v Berlíně.

Policie zveřejnila snímky demonstrantů

Polská policie zveřejnila fotografie dvou desítek neidentifikovaných lidí, kteří se v prosinci zúčastnili protivládní demonstrace před budovou parlamentu a blokovali odchod vládních poslanců. Ministr vnitra pohrozil trestním stíháním demonstrantů. Opozice protestuje. /čtk/

RUDÁ DYNASTIE

SEVEROKOREJSKÝ DIKTÁTOR Kim Čong-un utrací miliony dolarů za výstavbu nového sousolí, které bude znázorňovat trojici dosavadních vůdců KDR – jeho, jeho otce Kim Čong-ila a dědečka Kim Ir-sena. Socha se má tyčit na vrcholu nejvyšší severokorejské hory Pektu. Dosavadní sousolí shlížející na metropoli Pchjongjang (na snímku) se přežívá.

Islámský stát přišel loni téměř o čtvrtinu území

■ Celistvost „chalífátu“ Islámský stát má vážné trhliny, může se skončit stát, že se rozpadne. Vyplývá to z analýzy IHS Markit.

Radikální skupina Islámský stát (IS) přišla v roce 2016 o téměř čtvrtinu území, které měla pod svou kontrolou v Iráku a v Sýrii. Rozsah ovládaného území o velikosti České republiky se zmenšil o 23 procent, ze 78 tisíc kilo-

metrů čtverečních na 60 400. V roce 2015 byly ztráty IS nižší – z téměř 91 tisíc kilometrů čtverečních se jeho území zmenšilo na 78 tisíc.

Podle analytika společnosti IHS Columba Stracka byly loňské územní ztráty IS „bezprecedentní“ včetně velkých měst v Sýrii i v Iráku, důležitých pro životaschopnost islamistického kvazistátu.

Územní ztráty navíc podle IHS vyvolaly v IS vnitřní spory o to, jak reagovat, což ohrožuje soudržnost organizace. Zvyšuje se tak riziko,

že bojovníci IS budou stále častěji přebíhat do jiných skupin či že se organizace rozpadne.

Analýza IHS ukazuje, že by do poloviny letošního roku mohl zcela padnout severoirácký Mosul, který dlouho představoval hlavní baštu IS v oblasti. V těchto dnech irácká armáda oznámila, že dobyla východní část města. Dobyty metropole IS, kterou je syrská Rakká, bude podle IHS komplikovanější, protože islamisté ji budou ještě intenzivněji bránit. /čtk/

Testy vozů na

100 000 km

5.

Auto TIP speciál Testy na **100 000 km** 100000 KM 2.4 100 **28 aut**

Detailní rozborky

Maximální kvalita i totální propadáky

Závady, záruky, náklady, spotřeby!

Právě v prodeji

Když Češi zahráli hymnu, Indové byli u vytržení

■ Pár neuvěřitelných momentů přineslo první **turné českého orchestru v Indii po víc než 50 letech**. Violoncella měla v letadle vlastní sedadla v luxusní třídě. Indy nejvíc překvapilo, když uslyšeli zahrát svou hymnu čistě. A v ulicích Kalkaty pak zmizel všechn rum. Loňskou výpravu vedl **dirigent Debashish Chaudhuri**, který sám z Indie pochází, ale dlouhodobě žije v Česku. „Indy česká hudba nadchla, využijte ji jako **reklamu na vaši zem**,“ doporučuje Chaudhuri. Už chystá další turné.

Tomáš Stingl

ES O vaší cestě po Indii s Filharmonii Bohuslava Martinů byly slyšet samé superlativy. Jak publikum Čechy přijalo?

Navštívili jsme dvě největší města, Bombaj a Kalkatu. Šlo o první indické turné velkého českého orchestru po 57 letech. Bylo absolutně vyprodáno a Indové byli nadšení. Zatím příliš neznají evropské pojetí orchestrální hudby, je to pro ně nové. A silný zážitek přišel, když jsme zahráli indickou národní hymnu.

ES Čekal bych, že zrovna tu dobře znají?

Jenomže v Indii ji vždycky hrají různé armádní soubory nebo místní hudebníci falešně. I jeden český diplomat z ambasády mi řekl: Doteď jsem si myslel, že indická hymna není nic moc. Až teď jsem slyšel, že je to ve skutečnosti krásná skladba.

ES Zalichotilo to Indům?

Ano, oni pořád vzhlížíjí k Evropě s obdivem jakožto k vyspělé kultuře. A udělalo na ně zásadní dojem, že se evropští hudebníci naučili jejich hymnu. Nebo třeba že moje manželka, která je sólová pianistka a Češka, vystoupila na pódiu v indických šatech sáří. Publikum samozřejmě nemohlo tušit, že ona hraje v sáří celkem běžně.

ES Může v Indii hudba „prošlapat cestu“ i pro byznys?

Vy Češi máte obrovskou hudební tradici, jakou nemá mnoho zemí. Přitom jste z pohledu Indie malinký, desetimilionový národ. Využijte toho. Přes hudbu se můžete zviditelnit. Ukázat, že Česko není jen Budvar a Škodovka. Na koncert evropského orchestru přijde v Indii malé procento populace, ale i to znamená pořád obrovské množství lidí. A je to právě ta elita společnosti, která rozhoduje. Podnikatelé, bohatí lidé, politici. Přes kulturu můžete pomoci i obchodu. A podle mě teď začíná ve světovém byznysu deset let, která budou patřit právě Indii. Z velkých ekonomik momentálně roste indické hospodářství nejrychleji.

ES Indické noviny také upoutala nečekaná souvislost – že Filharmonie Bohuslava Martinů přiletěla ze Zlína. Proč?

V Indii je totiž velice populární značka Baťa, obchod tam vidíte na každém rohu. Většina lidí si dodnes myslí, že je to místní firma a že Baťa byl Ind. A teď tam najednou přiletí hudebníci z nějakého moravského města Zlín, odkud Baťa ve skutečnosti pocházel.

ES Z českých klasik prý nakonec došlo i na rum. Zmínil jsem se našim hudebníkům, že v Indii prodávají

docela slušný rum z cukrové třtiny. Pak jsem zjistil, že při oslavách po úspěšném koncertu v Kalkatě tam na ulici široko daleko všechen rum vykoupili. Také jsem si nakonec připil, byť normálně alkohol téměř nepiji. Druhý den jsem měl kocovinu. Ale stačilo 15 minut hudby a udělalo se mi zas dobře. Muzika má opravdu léčivou moc.

ES Další kuriózní historka se váže k cestě do Indie. Prý jste museli kvůli nástrojům vykoupit málem půlku letadla?

Převoz hudebních nástrojů komplikovala spousta předpisů. A zejména violoncella by nebylo možné si v Indii v potřebné kvalitě půjčit. Nakonec jsme museli asi pro osm violoncell koupit speciální letenky, takže každé mělo svou vlastní

sedáčku. Dokonce musela mít kvůli nějakému zvláštnímu předpisu místa u okénka. Tak si představte, jak v půlce letadla sedí u okénka violoncella řádně připoutána pásy. Korunu tomu nasadila zpáteční cesta. Protože nebylo dost místa v ekonomické třídě letadla, violoncella dostala sedáčky v byznys třídě. Hudebníci ovšem zůstali v ekonomické zóně, takže svým nástrojům mohli jen závidět.

ES Poletíte zahrát do Indie znovu?

Po velkém úspěchu výpravy jsme už dostali další pozvánku na příští rok. Existuje také šance – i když to zatím není jisté – že bychom mohli zahrát i v sousedních státech Bangladěš a Srí Lanka, kde je zatím také česká hudba neznámá.

ES Vy sám jste mezi českou a orientální kulturou ideálním prostředníkem. V Česku žijete přes 16 let. Jak byste stručně popsal základní odlišnosti indické hudby?

Tak předně chci zdůraznit, že videoklipy se současným indickým popem, které uvidíte někde na MTV, nemají s původní indickou hudbou nic společného. Ta tradiční se – na rozdíl od evropské – předává méně přes noty a víc ústním podáním. Hudebníci hodně improvizují a v podstatě společně nezkušejí. Hodinu před koncertem se prostě sejdou a dohodnou se, jakou rágu budou hrát. Třeba takhle: Je podzim, tak zahrajeme podzimní rágu. Nebo: Je večer, tak to podáme ve večerní ráze. A začnou improvizovat. Důležitější než technika jsou emoce, které hudba vyvolá. (Rága je volná sekvence tónu, navozující určitou náladu – pozn. aut.)

ES Nehrozí potom chyby nebo nesoulad muzikantů?

!! V Indii je velice populární značka Baťa. Většina lidí si dodnes myslí, že je to místní firma a že Baťa byl Ind.

Foto: ES, Anna Vacková Zx

Důležité je, že obvykle hrají malé skupiny, typicky jenom čtyři hudebníci. U velkých evropských filharmonií by improvizace nebyla možná, vedlo by to k chaosu. U vás je větší disciplína, hudebníci čtou skladby z not a hrají spolu, ne proti sobě. Naopak indiští hudebníci spolu během hraní jakoby hudebně zápasí.

EB Odrážejí tyhle rozdíly podle vás nějak i národní povahy?

To ano. Na vás Čechů je ještě znát ta rakousko-uherská tradice. Jste přesní, všechno předem plánujete. Jdete do hloubky. Když říkáte, že něco znáte, tak to opravdu znáte. Ale hlavně musíte pořád něco řešit, řešit a řešit. To je fajn, ale trochu se z toho vytrácejí emoce a moment překvapení. My Indové nic neřešíme, ale zase nás život překvapit dokáže. To má také něco do sebe. I já například nerad opakuji pořád stejné věci. Kdyby všichni pořád malovali jen Monu Lisu, také by to začala být nuda.

EB I v hudbě jsou peníze určitě až na prvním místě.

!! Na vás Čechů je ještě znát ta rakousko-uherská tradice. Jste přesní, všechno předem plánujete. Jdete do hloubky. Když říkáte, že něco znáte, tak to opravdu znáte.

Jak dnes funguje financování velkých orchestrů?

Je to těžké a v Česku má teď mnoho souborů problémy. To je velká škoda, protože hudba je vaše unikátní hodnota, která mizí. Filharmonii obvykle platí zčásti krajské nebo městské úřady, něco se vybere na vstupném, životně důležité je ale získat sponzory. Například my na další plánovanou cestu s filharmonii do Indie musíme sehnat přes tři miliony korun. Není to třeba jako v Japonsku, kde za vás hostitelé kompletně všechno zaplatí.

EB Jak řeší financování hudebníků v USA, odkud máte také zkušenosti?

Ve Spojených státech si v kdekterém městě platí třeba pět tisíc místních lidí roční předplatné na filharmonii. Mnozí z nich na koncerty pak ani nechodí, ale rádi přispívají na orchestr jako na pýchu města. V divadlech čtete na sedačkách nebo na zdi každou chvíli cedulku, že ta a ta paní darovala filharmonii třeba i 50 dolarů. Nechci jmenovat, ale někdy slyšíte v USA hrát soubor, který hraje – no strašně. Falešně, se špatnou technikou hry. Ale peněz má daleko víc než ty nejlepší české filharmonie.

EB Co vlastně vedle odměny hudebníků a nájmu prostor stojí při provozu nejvíc?

Budete se divit, ale v Evropě je z nějakého důvodu velice drahá partitura. Prostě noty. Uvedu příklad – notový zápis koncertu Gustava Mahlera tu vyjde na 80 eur. Přitom tutéž partituru koupíte v USA za 20 dolarů. Velmi drahá jsou práva na skladby, někteří autoři jsou obecně těžko dostupní. Dlouho například

skoro nebylo možné kvůli komplikacím s autorskými právy hrát ruského skladatele Rachmaninova.

EB Na které hudební nástroje jste sám hrál?

Když jako dirigent po hudebnících něco chci, musím vědět, jestli je to vůbec prakticky možné. Takže jsem se snažil zkusit hodně hudebních nástrojů. Začínal jsem houslemi. Rád jsem hrál i na harmoniku nebo na kontrabas. Jako kluk jsem chtěl kytaru, ale maminka se bála, že ze mě bude rocker, a odmítala mi ji koupit. Tak jsem si ji sám vyrobil a naučil se na ní.

EB Máte také obdivuhodné jazykové vybavení. Kde jste se naučil nějakých šest sedm jazyků?

Vyrůstal jsem ve východní Indii v multikulturní oblasti. Mluvili jsme už jako děti v rodině běžně čtyřmi jazyky. Bengálštinou, hindštinou, angličtinou a někdy také nepálštinou. Často jsem si ani neuvědomoval, kterým jazykem zrovna mluvíme, procházeli jsme mezi nimi zcela přirozeně. Z evrop-

ských jazyků mám rád vedle angličtiny i italštinu, líbí se mi němčina a francouzština. Ale rád bych se jazykům věnoval víc.

EB I vaše čeština je velmi solidní. Kde na to všechno berete čas a sílu? My v Česku máme takovou fiktivní postavu, všeměla Járu Cimrmana, už ho asi znáte. Vy mi připadáte jako takový indický Cimrman.

Jsem zcela normální člověk. Na relax mám neobvyklý koníček, který mě nabíjí. Sbíráám a restauruji plnicí pera. Když třeba skončím odpolední hudební zkoušku, rád vyrazím na lov. Běhám po bleších trzích a po bazarech a sháním nějaké pěkné kousky. Tomuhle hobby se věnuje v Česku velmi málo lidí. Já už mám přes tisíc per, i některé vzácné exempláře s velkou hodnotou. Třeba prvorepublikový Koh-i-noor Hardtmuth nebo předválečné pero Montblanc. Samozřejmě je nemám uschována doma.

EB Žijete v Česku, cestujete po celém světě. Kde jste vlastně dneska doma?

Já se už po všech těch letech považuju skoro za Čecha. Nejraději jsem tady. A ironie je, že moje česká manželka Jana, ta zase ráda pobývá v Indii.

Celý rozhovor včetně videa na E15.cz

Debashish Chaudhuri (41)

Dirigent původem z indické Kalkaty žije už 16 let v České republice. Jako

první Ind v historii vystudoval dirigování na Pražské konzervatoři. Pracuje s většinou velkých tuzemských orchestrů. Za ženu má českou pianistku Janu Chaudhuri. Přátelí se s rodinou potomků skladatele Antonína Dvořáka. Spolupracuje také s orchestry v zahraničí. Zřejmě díky hudebnímu sluchu a dětství v multikulturním prostředí je polyglotem, dohovoří se sedmi jazyky. Hrával na mnoho hudebních nástrojů. Má sbírku vzácných plnicích per a historických psacích potřeb spojených s hudbou.

Tvář dne

„Mnozí lidé podporují zákazy kouření, ale měli by si uvědomit, že příště může přijít zákaz něčeho, co oni sami mají rádi,

řekl senátor za ODS Jaroslav Kubera
str. 2

Foto: E15 Michael Tomáš

Komentář

Michael Romancov

Jak se chovat u stolu s Trumpem

S nástupem Baracka Obamy byly spojovány nesmírné naděje. A dnes se zdá, zejména s použitím zahraničněpolitické optiky, že 44. prezident USA zklamal. Nicméně skutečný rozměr jeho úspěchu či neúspěchu bude možné věrohodně posoudit teprve s delším časovým odstupem.

S Donaldem Trumpem jsou pro změnu spojovány

nesmírné obavy. Těžko říci, co všechno a proč se mu povede či nepovede, ale právě tak jako Obama ani on jistě neuspěje s naplněním všech svých vizí a představ.

Evropská unie dosud platila za aktéra, který s USA plul na jedné hodnotové vlně, ale také jsme zcela otevřeně a nahlas tvrdili, že svět potřebuje americké vedení. Mnohé z toho, co Trump říká, se neshoduje s pracně dohodnutým evropským konsenzem o podobě bezpečnosti, budoucnosti světového obchodu či žádoucího stavu světa. To celkem přirozeně vede k pocitům nejistoty, až strachu.

Trump dosud důrazně mluvil. Ode dneška ale začne také konat. Stejně jako všichni ostatní nováčci v po-

litice rychle zjistí, že mezi slovy a činy zeje propast. Nelze ale pochybovat, že se pokusí zapůsobit. V tomto okamžiku platí, že americký prezident je nejmocnějším politikem světa. Přestože je jeho moc omezena Kongresem a dalšími brzdami, má možnost komukoli ve světě, Evropu nevyjímaje, zatopit způsobem, proti kterému například Putinovy plynové války budou vypadat jako směšná epizoda.

V jistém ohledu může Trump nejnázne dosáhnout výrazného efektu právě na úkor EU. Unie se snažila jakýkoli problém řešit způsobem sobě vlastním, tedy politizovat témata, která jsou standardně sekuritizována, a dohodnout se s každým na „pravidlech

(slušného) chování“. Takový hráč je ve světě, kde na sebe pozornost strhávají „nevychovančí“, nejsnazším cílem. Ostatně Trumpovu „analýzu“ brexitu můžeme považovat za první výstřel. Ale zároveň bychom neměli zapomenout, že něco takového už tu bylo. Slova Donalda Rumsfelda o „staré a nové“ Evropě, která zazněla v předvečer americké invaze do Iráku, byla předehrou toho, co teď nějakou dobu budeme z Washingtonu slyšet. Stejně jako tehdy i dnes máme na výběr, jak se budeme chovat a co budeme říkat. Především bychom se ovšem měli odhodlat a začít jednat.

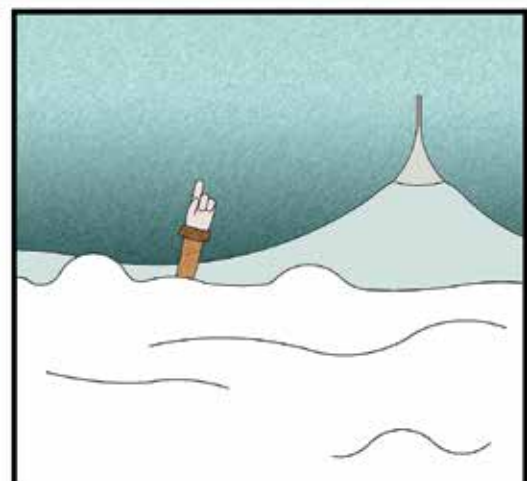
Protože Amerika, Rusko nebo Čína začaly dávat najevo, že je pravidla slušného chování moc nezajímají, je

na čase, aby se EU přestala zabývat etiketou. Místo toho bude muset posílit své fyzické kapacity natolik, aby nikoho nenapadlo, že by neměla mít své místo u globálního stolu. V tom nám Trump může i pomoci, protože jeho deklarovaná snaha „usadit“ Číňany poskytne Evropě čas, aby se sama pohodlněji usadila. Pokud se EU začne rozpadat, bude to v podstatě znamenat odchod od zmíněného stolu. Pokud vydrží, ale odmítne se stát silnou, bude v pozici choulolistivé slečny, která v reakci na první porušení etikety omdlí. Snad své místo dobrovolně neopustíme. A nemůžeme počítat ani s tím, že nás někdo bude křísit.

Autor je politický geograf

NA HOUPAČCE

LuSt

Vlastní jazyk hledají fotbalisté i hudebníci

■ Na pražských pódiích dnes startuje třítydenní festival elektronické hudby Spectaculare. Vedle hvězd ambientní hudby, jako je německý skladatel Mathias Grassow nebo norský projekt Biosphere, na něj zavítá i legenda skandinávské avantgardy, norský trumpetista **Arve Henriksen**. Ve čtvrtek 26. ledna představení v pražském Paláci Akropolis tvůrčí spolupráci s rakouskou legendou laptop elektroniky **Christianem Fenneszem**.

Petr Frinta

EB Máte dost plný pracovní kalendář. Jak vypadá vaše každodenní rutina? Snažím se pracovat každý den, alespoň chvíli hrát, udržet si kontakt s nástrojem, nahrávat ve studiu. Všechno, co dělám, čím trávím den, nějak souvisí s hudbou. Hodně o ní čtu, obecně hodně čtu a poslouchám desky, protože mi přirrhávají nové impulzy. Ale třeba i během čekání na letišti si otevřu laptop a pracuji s již nahranými věcmi.

Naštěstí je moje žena rovněž hudebník a i moje děti mají k hudbě blízko, proto mám fantastické zážemí, protože mohu na půl hodiny, ale třeba i na dvě zmizet do studia a nerušeně pracovat. A je to prostředí inspirativní: děti neustále blbnou s nástroji, improvizují, což někdy dovede být neuvěřitelně nakažlivé.

EB Vaše hudba je převážně improvizovaná, sám o ní hovoříte jako o peru, jímž můžete psát cokoli a jakkoli. Stává se s věkem takové

psaní snazší, anebo naopak spleťtější?

Za rok mi bude padesát a jsem rád, že se mi stále daří držet krok. Ale není to jen lidmi, kterými se obklopuji, je to spíše v hlavě. S věkem roste zkušenost, máte víc odehráno, vyposlechnuto, zhlédnuto, lépe víte, co už hlavně po sobě nechcete opakovat. Ovládáte více technik, lépe se kamarádíte s vybavením. Ale důležitější je, že s každou nahrávkou si rozvíjíte představivost, kam ještě můžete zajít, jak můžete

znít. Proto tolik přemýšlím o orchestraci. To správné slovo, které jsem nemohl najít u předchozí otázky, byla orchestrace: většinu dne, většinu času trávím nad ní.

To podstatné je tedy pro mě nejen snažit si v sobě uchovat, ale dále rozvíjet pozornost, zvědavost, probouzet v sobě zvědavé dítě.

EB Hovoříme-li o dětech, vašim zázémím je avantgarda a improvizace, oblasti spojované se svobodou a absencí pravidel. Povede-

te své potomky ke klasickému hudebnímu vzdělání, od něž se slovy východních filozofií později budou muset odnaučovat?

Je to nekonečný koloběh. Také jsem jím prošel, třebaže to dnes všem, a to včetně mě, připadá neuvěřitelné. I já mám tradiční hudební vzdělání se všemi jeho představami. Když jste děti, hrajete přirozeně, nevíte, že existují normy, pravidla, nevědomě improvizujete. Zkoušíte, učíte se, abyste přežili. A já si v sobě snažím uchovat právě tenhle instinkt. I když to občas znamená se od něčeho, co jste se naučili, vědomě odpoutávat.

Ale to se netýká jen hudby. Platí to i pro mnoho vašich kolegů novinářů: aby se dostávali dále a někde na cestě neustrnuli. Platí to pro básníky, rappery, sportovce: až ten instinkt a odvaha zajít za hranice bezpečné zóny vás mohou dostat dále. Nejen v hudbě, ale i ve sportu i v soukromém životě vyhledávám lidi, kteří jsou pozorní, vnímaví, zvědaví, vynalézaví.

EB Jste vyhlášeným fanouškem Realu Madrid, vnímáte i sport jako souboj mezi pravidly a otiskováním individuality?

Jasně. Ani můj oblíbený tým nemohl vyhrávat donekonečna, včera poprvé po čtyřiceti zápasech prohrál, vlastním gólem. Ale i tak je to mimořádný výkon! Tak vnímám i sebe: nemohu pořád vyhrávat. Kdykoli se začnu opakovat, stanu se čitelným, předvídatelným, a tím i neatraktivním, a ostatní mě přehrají nebo obehrají. Publikum pak přestane zajímat. Podstata hudby a sportu je příbuzná. Skutečnou osobnost poznáte, že i v tak předdefinovaném prostoru, jako je fotbalové hřiště, natolik zatíženém pravidly dokáže najít vlastní jazyk.

Autor je spolupracovníkem redakce

Minirecenze

FILM Tanečnice

(Režie: Stéphanie Di Giustová) Debutantka Stéphanie Di Giustová si vypůjčila pozapomenutý život hvězdy kabaretu éry Belle Époque Loïe Fullerové, upravila si ho podle svých potřeb a natočila podle něj příběh o umělci příliš posedlém svou tvorbou. Ten zní na jednu stranu docela klasicky, ozvláštňuje ho nicméně dostatek prvků jako odhodlaná, přesvědčivá Soko v hlavní roli, zasněná kamera, důraz na fyzickou namáhavost tance a na Loïeinu kariéru později zastíněnou stylem a ambicemi Isadory Duncanové. Nejcenější jsou ve filmu natočené v české koprodukcii ukázky Loïeiny fascinující, průkopnické tanečně-světelné show. Snímek není tak originální jako samotná Loïe a neměl by být vydáván za životopis, když v něm figurují vymyšlené postavy jako šlechtic v podání Gasparda Ulliela. Inteligentně a empaticky podané drama emancipované ženy ovšem stojí za pozornost.

Iva Přivřelová

Tipy

E15

ČT2 • 21.45

HLUBOKÝ SPÁNEK

Jeden z klíčových filmů noir natočil v roce 1946 režisér Howard Hawks.

Foto dne

Foto: Reuters

LOV AUTOGRAMŮ. Fanouškové tenisu v průběhu Australian Open v Melbourne čekají na své hrdiny a hrdinky. Doslova jako na udičku pak loví jejich podpisy na památeční velké tenisové míče.

Tipy pro volný čas

BITVA**Zimní bitva Podbořany 2017**

Tradiční zimní bitva v Podbořanech připomene 700 let od narození císaře římského a krále českého Karla IV. Pořadatelé využijí pověst o Janu ze Smojna, jenž byl znám jako loupeživý rytíř, kterou zasadili do Karlovy doby. K vidění bude také středověké tržiště. Velká bitva začne v sobotu od 15.00 hodin v Podbořanech.

SÁNKOVÁNÍ**O mistra na saních rohatých v Černé Vodě**

Mezinárodní česko-polská soutěž v orlickohorské Černé se v sobotu od 13.00 hodin dočká opakování. Zúčastnit se může každý, kdo se zaregistruje. Mezinárodní závod v jízdě na saních rohatých ve Ski areálu Černá Voda (Orlické Záhoří) se jezdí ve dvojicích na čas, organizátoři jsou schopni zájemcům sáně rovněž zapůjčit.

KONCERT**Green Day**

S novou deskou i starými hity se v neděli 22. ledna po letech vrací do Prahy americká kapela Green Day. V Tipsport aréně se před jejich vystoupením uvede jako předkapela evropské části světového turné skupina The Interrupters. Green Day je americká punk-rocková kapela, která vznikla roku 1987.

KULINÁŘSTVÍ**Košť pálenek a kysaného zelí v Mikulčicích**

V sobotu od 14.00 hodin začne tradiční košť pálenek v Mikulčicích. K občerstvení budou speciality ze zelí nebo krajové pečivo. Vzorky zelí na košť se vybírají do 10.00 hodin. Jako vzorek domácího zelí se bere 0,7litrová sklenice, kterou účastník vymění za vstup na košť pálenek z druhů slivek, meruněk, jablek či vína.

TANEC**DanceFloor Attack v Hradci Králové**

DFA (DanceFloor Attack) je street dance battle o nejlepší Česko-Slovenskou street dance crew. Akce začne 22. ledna v 13:00 hodin v KC Aldis Hradec Králové. Pořadatelé slibují účast všech top skupin z ČR i SR včetně profesionálních tanečnicků. Na místě bude profi stage, ozvučení, videoprojekce a kolem 1500 diváků.